

A CSAOSZ feladatai a koronavírus járvány kapcsán

Még ebben a nehéz, sok szempontból válságos időszakban sem tudok nem gondolni arra a cunamiként ránk zúduló méltatlan, szakmaiatlan, szűklátókörű és igaztalan támadásra, amelyet a csomagolóipar szereplői az utóbbi években elszenvedni, elviselni kényszerülnek. Most viszont, amikor baj van, hirtelen kiderül, szükség van ránk, munkánkra, termékeinkre, helytállásunkra. A sors fintora pedig, hogy épp azok a csomagolásformák kerültek egyik napról a másikra a szinte egyetlen lehetséges és biztonságos megoldás középpontjába, amelyek betiltását még nappal korábban cikkek sora követelte.

Alig három nappal voltunk túl a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség (CSAOSZ) Közgyűlésén, amikor minden folyamatban lévő feladatunkat, megvalósításra váró tervüket félre kellett tenni, mert a koronavírus magyarországi megjelenése és terjedése miatt az Operatív Törzs az Agrárminiszter útján, az élelmiszerellátás zavartalanságának fenntartása érdekében Szövetségünk együttműködését kérte.

Szövetségünk abban tudja (még mindig) segíteni a Minisztérium útján a rendkívüli helyzet kezelését, hogy tagjaitól és a szakterület további szereplőitől bekér minden olyan információt, ami a csomagolószer-ellátást esetlegesen akadályozza, hátráltatja és központi intézkedést igényel.

A CSAOSZ a tagvállalati és a szélesebb szakmai körnek a nyomdászszakma kérdéssorától tartalmában jelentősen eltérő, a csomagolószer-ellátás biztonságával, biztosíthatóságával kapcsolatos, kérdéssort juttatott el.

Válaszul több mint ötven írott választ és számtalan telefoni megkeresést kaptunk.

A válaszokból az egyértelműen kitűnt, hogy a megkeresettek kifejezetten megköszönték a szakmai érdekképviseletet, mert a helyzet kezeléséhez eddig máshonnan segítséget nem kaptak.

Az kiderült, hogy szinte valamennyi társaság meghozta a járvány terjedésével kapcsolatban megelőző intézkedéseit, több vállalat példaértékű munkáról számolt be.

A kapott válaszok szerint – vállalatmérettől függően – alapanyagkészletek a 3 hét és 3 hónap közötti időtartamra elegendőek, az ellátásbiztonság szempontjából a járvány terjedése (rendelkezésre álló munkaerő) és az import áruk szállításának akadózása, esetleg elakadása jelenti a kritikus tényezőket, lévén a csomagoló-alapanyagipar több területen erősen importfüggő. A legkritikusabb reláció természetesen Olaszország, ezért többen megkezdtek az új, alternatív szállítási útvonalak kidolgozását.

Sajnálatos tényező, hogy a nemzetközi fuvarozásban jelentős drágulás következett be és sajnos a helyzetet kihasználva megjelentek a hiénák is, akik többszörös fuvardíjat kérnek egy-egy szállítás lebonyolításában.

A CSAOSZ a szakma képviselőitől megoldási javaslatokat is kért, amelynek fontos pontja volt egy **kommunikációs csatorna létrehozása** a stratégiai vállalatok és az őket kiszolgáló vállalatok irányába a tevékenységet érdemben befolyásoló intézkedésekről és a problémák kezeléséről. Többen panaszolták, hogy a **védőeszközöket** nem tudják beszerezni a kereskedelemből, ennek megoldására tájékoztató fórum megszervezését javasolták.

Ugyancsak igényként merült fel a „**dolgozói „útlevel”** bevezetése, amennyiben további megszorító intézkedések (pl. kijárási tilalom) bevezetése válna szükségessé, ezért az alapellátást kiszolgáló csomagolószer-gyártók kapjanak felhatalmazást arra, hogy a munkáltatók igazolást adjanak dolgozóiknak a lakhely-munkahely közötti közlekedésre.

Ugyanez az igény a csomagológépek karbantartását, javítását végző szakemberekre is érvényes.

Többen hiányolták, hogy eddig még nem kaptak **járványügyi eljárásrendi protokollt**, amely pontosan leírná az intézkedéssort a gyárak vezetésének, hogy koronavírusos megbetegedés esetén a hatósági vizsgálatot és a szükséges biztonsági intézkedéseket követő hogyan indíthatják be mielőbb a munkát.

A válaszadók egységesen kérték a **bérráulék, adó és kamatterhek mérséklését**. A válaszok beérkezésének idején az állami gazdasági intézkedések részletei még nem voltak ismertek, de az javaslatként megjelent, hogy a járulékkedvezményt fontos lenne kiterjeszteni az alapellátást kiszolgáló szakterületekre, így a csomagolóiparra is, legalább a krízis várható időtartamára. Ez az intézkedés megnyugtató a munkáltatót és megnyugvást jelentene a munkavállaló számára is. A legkorrektebb igény szerint azok a társaságok kaphassanak járulékfizetési kedvezmény, amelyek vállalják, hogy dolgozóikat változatlan munkaszerződési feltételek mellett alkalmazzák.

Javaslat érkezett az **Mtk egyes pontjainak ideiglenes felfüggesztésére** is a vészhelyzet ide alatt (pihenőidő, túlóra, szabadságkiadás stb.).

Felmerült továbbá javaslatként a **csökkenett munkaidő** néven ismert német modell adaptálásának lehetősége is.

Szükséges a szállításokban jelentkező komoly fennakadások megoldása is.

A határátlépés meggyorsítása érdekében felmerült még a **személy és teherforgalom szétválasztása**, eltérő átkelőhelyekre irányítása, illetve „gyors sáv” létrehozása, **amely lehetővé teszi** és megkönnyíti **az élelmiszerek esetében az áruk és a munkavállalók szabad mozgását** az EU nemzeti határokon átnyúló területein a folyamatos szakmai tevékenység biztosítása érdekében.

Különösen az élelmiszeripari csomagolószerszám-gyártásban érintett társaságok jelezték, hogy egyes gyártók épp a vészhelyzet idejére időzítve jelentették be mind az *alapanyagárak*, *mind a járulékos szolgáltatások árának egyoldalú megemelését* és további emeléseket vetítettek előre, miközben az azonos terméket gyártó konkurensok hasonló lépést nem tettek.

Az élelmiszeripart kiszolgáló társaságok **hitelgarancia vállalását tartják szükségesnek**, az élelmiszeripar részéről tapasztalható ugrásszerű igénynövekedést a csomagolószerszám-gyártók forgóeszköz hitelkeret növelésével tudják finanszírozni. Ez bevett gyakorlat, de a társaságok vezetőinek tapasztalata az, hogy ilyen esetekben megugrik a ki nem fizetett számlák aránya, ez pedig épp a rendszer fenntartását szolgáló vállalatokat fogja sújtani.

A „nem-fizetési gyakorlatra” az áfabefizetés pénzforgalmi szemléletű – krízis időszak alatti – kezelése segítséget jelenthet.

A **kórházak, gyógyító intézmények és otthonok étkeztetésében** az úgynevezett „badellás” (nagy tételben helyszínre szállított és helyben kimért) étkeztetést a járvány megelőzés érdekében betiltották, **az egyedüli megoldást az egyszer használatos műanyag csomagolószerek alkalmazása jelenti**. Ez a probléma az ország valamennyi régiójában jelen van. Jelentkezett magyar gyártó, aki kész napi 60 ezer fedeles műanyag dobozzal növelni kapacitását két héten belül felállítandó gyártósorán előállítani, amennyiben a megrendelések koordinálásában központi segítséget (megrendelések koordinálása, logisztika) kap – *később a külföldi szerelők Magyarországi beléptetésére nem kaptak engedélyt*.

Problémafelvetést és megoldási javaslatot is kaptunk arra vonatkozóan, hogy az élelmiszer gyártás és forgalmazás súlyos gátjává válhat a kapcsolódó és nélkülözhetetlen **csomagolási hulladékkezelés összeomlása**.

Adminisztráció csökkentésre vonatkozó megkereséseket is kaptunk.

Az EKAER rendszer vészhelyzet ideje alatti felfüggesztésére (egyben felülvizsgálatára), továbbá a beérkező számlák ÁFA-tartalmára vonatkozó bevallások kiterjesztésének (legalább) elhalasztására érkeztek javaslatok.

A gazdálkodó szervezetektől kapott, fentebb vázlatosan összefoglalt válaszokat szerkesztett formában napi rendszerességgel elküldtük (és a következőkben is beküldjük) az Agárminisztériumnak, amelyben a problémafelvetésen túl megoldási javaslatot is tettünk, esetenként intézkedések meghozatalát kértük.

Operatív intézkedéseket is kellett kérnünk, részben a tisztifőorvosi, részben rendőrkapitányi intézkedések felülvizsgálata érdekében. Legutóbb pedig Budapesten április 1-től a BKK által bevezetett „szombati munkarend” okozta – munkába járás, műszakváltás idején jelentkező – tumultuózus és csak a fertőzés terjedését okozó jelenetek azonnal kezelésre.

Nagy Miklós
a CSASZ főtitkára

